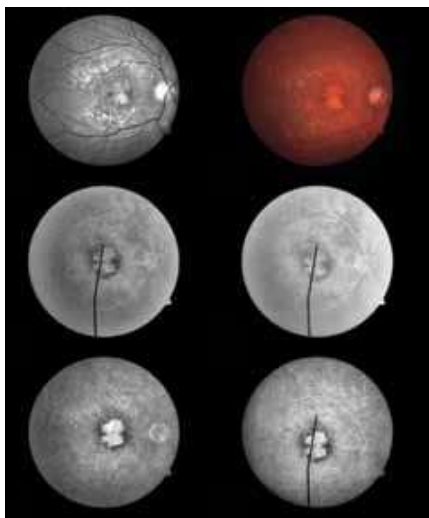

צילום עיניים - אנגיוגרפיה בעזרת פלואורסצאין

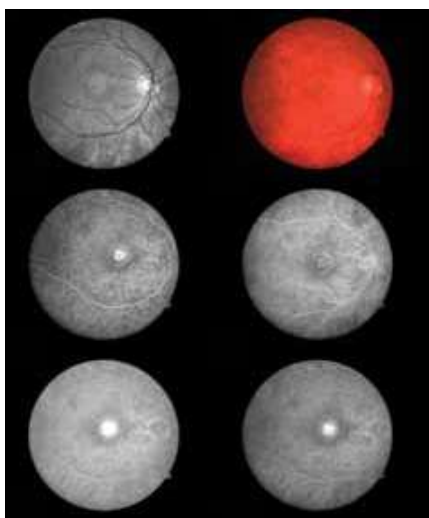

ד"ר אליעזר קראוס
אחראי על סקטור הרשתית במחלקת
העיניים במרכז הרפואי גליל ומומחה
רשתית במכון העיניים של "מכבי שרותי
בריאות" בחיפה ובמכון מור בקריית ביאליק

לסכום מדובר בבדיקה המשמשת באופתלמולוגיה כבר עשרות שנים ולמרות כניסתן של מתחרות חדשות (כמו OCT) עדיין חשיבותה רבה.

תמונה 1. נוון מקולרי " יבש". הממצא נראה יפה גם בתמונת הצבע אך השימוש בפלורסצאין מדגיש את גבולות הנזק ומידת המעורבות של מרכז המקולה בתהליך.

תמונה 2. נוון מקולרי רטוב. בתמונת הצבע הנגע נבלע בסביבתו. האנגיוגרפיה מבליטה אותו ואת הדינמיקה של הדליפה לאורך הבדיקה

הדגמת הרשתית והשכבות שתחתיה בעזרת פלואורסצאין הינה **בדיקת עזר, המסיעת לרופאי העיניים להבין תהליכים פתולוגיים ברקמות אלה,** מעבר למה שניתן לראות בהסתכלות רגילה.

הבדיקה מתבצעת בישיבה כחצי שעה לאחר הרחבת האישונים בטיפות. הרופא מזריק לוריד בידו של הנבדק 2-5 סמ"ק של חומר הניגוד וכעשרים שניות אח"כ מגיע הצבע לרשתית העין דרך כלי הדם שלה. או אז מצולמת הרשתית בתאורה כחולה. במצלמה נמצאים פילטרים מיוחדים, אשר מגבירים את הקונטרסט בין אזורים שנצבעו בחומר הניגוד לאזורים שלא נצבעו.

במידה ויש מוקדים לא תקינים של כלי דם באחת משכבות הרשתית, הם יודגמו ע"י חומר הניגוד ויתגלו בצילומים בצורה בולטת בהרבה בהשוואה לצילום ללא חומר ניגוד ובהשוואה להסתכלות רגילה על הרשתית. גם אם כלי דם כלשהוא דולף עקב הפרעה בדופן הכלי, יתגלה הדבר ויובלט מאד כתוצאה מהשימוש בפלורסצאין.

השימוש באנגיוגרפיה בנוון מרכז הראיה הקשור לגיל

נוון המקולה בגיל המבוגר היא מחלה שכיחה ושכיחותה עולה ככל שמתקדמים בסולם הגילאי. מדובר בשינויים מבניים ב"מקולה" - מרכז הראיה ברשתית, אשר גורמים לירידה בחדות הראיה. היא נחלקת לשני סוגים עקריים: הנוון ה"יבש" וה"רטוב".

בסוג היבש נראה נוון הדרגתי ואיטי לאורך שנים המתבטא באנגיוגרפיה כאזורים בהירים מאד עקב חשיפת השכבה החיצונית של דופן העין (**קרום הלובן-תמונה 1**) מאחר והשכבות הפנימיות התנוונו.

הסוג הרטוב מתאפיין בנזק המתפתח במהירות ויכול להביא לעירורן תוך ימים או שבועות. הוא נובע מצמיחה של כלי דם חדשים בשכבה שמתחת לרשתית. הכלים הללו דולפים ומדממים ופוגעים ברשתית במקולה. צילום הפלואורסצאין מדגים יפה את כלי הדם החדשים הללו ועוזר להבדיל בין היבש לרטוב (**תמונה 2**). הגדרת סוג הנוון חשובה מאד מאחר והסוג הרטוב ניתן כיום לטיפול תרופתי בהזרקות לעין.

לבדיקת הפלואורסצאין תופעות לוואי לא רבות. השכיחה ביניהן היא בחילה או הקאה, כפי שקורה גם בחמרי ניגוד אחרים המזרקים לוריד. היא אינה מסוכנת וניתן להתגבר עליה בצילומים חוזרים ע"י הפחתת כמותו של החומר המזרק. לעתים נדירות יותר מתברר, כי הנבדק אלרגי לחומר - הופעת פריחה עורית למשל. נבדקים הסובלים מאלרגיות או אסטמה ראוי שיוודעו על כך לרופא השולח וניתן להכינם לבדיקה ע"י מתן מקדם של סטרואידים.